

Motion till riksdagen

1989/90:Sf55

av Rune Backlund m.fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:105 om samordnat flyktingmottagande och nytt system för ersättning till kommunerna, m.m.

I propositionen föreslås ett nytt system för ersättning till kommunerna för flyktingmottagandet. Förslaget innebär att nuvarande ersättning till kommunernas kostnader för ekonomiskt bistånd till flyktingar och huvuddelen av övriga bidrag till kommunerna för flyktingmottagandet läggs samman i en schabloniserad ersättning som normalt utgår per mottagen flykting. Ett återinförande av särskilda bosättningslån aviseras också.

Från centerpartiets sida efterlyste vi redan våren 1988 ett enklare ersättningssystem till kommunerna. Vi påtalade i en kommittémotion behovet av en ny ersättningsmodell som motverkade ett passivt socialbidragsberoende och gav kommunerna möjligheter att mera aktivt arbeta med att slussa ut flyktingarna på arbetsmarknaden. Den nu föreslagna modellen och de tankegångar som finns om en enhetlig introduktionsersättning för flyktingar ligger väl i linje med de synpunkter som vi då redovisade. Vi har också tidigare krävt att man skall återinföra bosättningslån för flyktingar i stället för utrustningsbidrag inom socialtjänsten.

Kostnadsfördelning stat – kommun

Huvudansvaret för landets flyktingpolitik åvilar staten. Staten måste därför också ta hela det ekonomiska ansvaret för flyktingpolitikens kostnader. I propositionen föreslås kommunerna erhålla en schablonersättning motsvarande 115 000 kr. för vuxna flyktingar och 70 000 för barn under 16 år. Nivå på schablonersättningen skall årligen fastställas efter överläggningar mellan företrädare för regeringen och svenska kommunförbundet.

Det framgår inte närmare av propositionen hur man har kommit fram till den nu föreslagna nivån på ersättningen. För att vårt flyktingmottagande skall kunna fungera på ett tillfredsställande sätt, och för att kommunerna skall vara beredda att teckna avtal med invandrarverket, krävs det att kommunerna känner att staten tar hela det ekonomiska ansvaret för flyktingmottagandet. Den nya schablonersättningen får därför inte bli ett sätt att från statens sida i framtiden försöka vältra över kostnader på landets kommuner. Detta bör ges regeringen till känna.

Arbetslinjen

Ett huvudsyfte med den nu föreslagna förändringen av ersättningssystemet är att kommunerna skall arbeta mera aktivt med att få flyktingarna i arbete.

Det förutsätter att kommunerna också får större möjligheter att påverka andra berörda myndigheters resursfördelning och arbetsplanering.

Mot. 1989/90
Sf55

Flyktingar och invandrare skall enligt uttalanden från regering och riksdag vara högt prioriterade grupper inom arbetsmarknadspolitiken. Trots denna prioritering är arbetslösheten stor i denna grupp. Samtidigt har delar av industrin och offentliga sektorn saknat arbetskraft. Irritationen mot detta förhållande har på sina håll varit stor bland företag och allmänhet.

Uppenbarligen fungerar inte den traditionella arbetsförmedlingsverksamheten på ett tillfredsställande sätt när det gäller att klara den här gruppens inträde på arbetsmarknaden. Det kan bero på resursbrist, ointresse, felaktiga arbetsmetoder eller en kombination av dessa.

Om kommunerna skall ta ett större ansvar för att snabbare få ut flyktingarna på arbetsmarknaden måste de också få ett reellt inflytande på de verksamheter som har direkt betydelse för detta, dvs. förmedling, arbetslivsorientering och arbetsmarknadsutbildning. I annat fall riskerar man att den nu föreslagna modellen åter bli ett slag i luften.

I propositionen talas i allmänna ordalag om hög beredskap och nära samarbete. Enligt vår uppfattning måste en precisering ske av bl.a. arbetsmarknadsverkets (AMS) roll i det fortsatta arbetet. Kommunerna måste få möjligheter att begära och beställa service och särskilda insatser hos AMS för att genomföra de individuella introduktionsplaner som nu skall upprättas. Detta bör ges regeringen till känna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statens kostnadsansvar för flyktingpolitiken,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kommunernas möjligheter att begära och beställa service och särskilda insatser hos arbetsmarknadsverket (AMS).

Stockholm den 15 mars 1990

Rune Backlund (c)

Karin Israelsson (c)

Rosa Östh (c)

Roland Larsson (c)

Kersti Johansson (c)

Ulla Tillander (c)

Göran Engström (c)

Marianne Jönsson (c)